

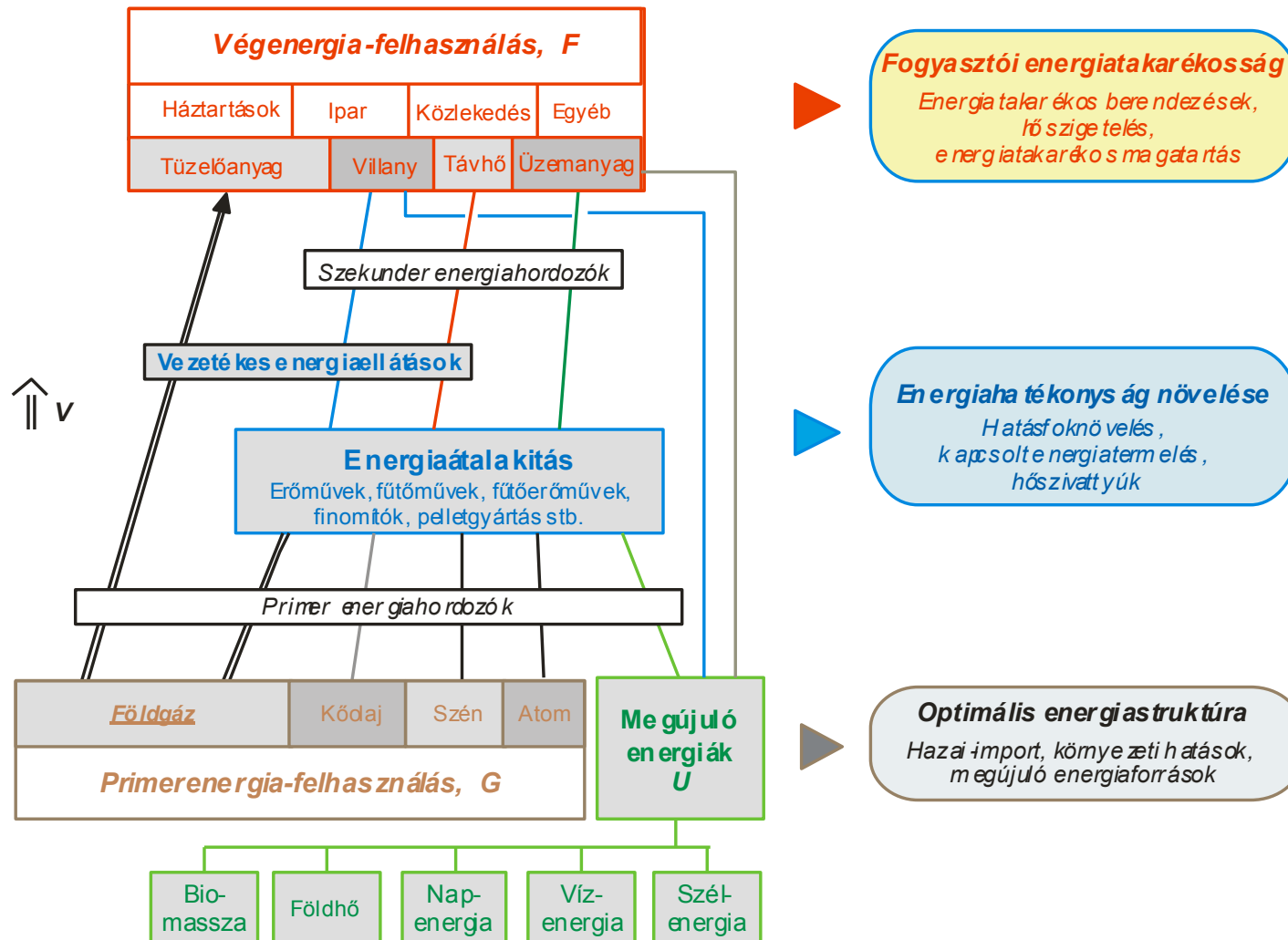
Megújuló energiák fejlesztési irányai

Büki Gergely

az MTA doktora

**Energiagazdálkodási és Megújuló
Energia Konferencia
Szeged, 2010. szept. 23.**

Megújuló energiák az energiaellátás rendszerében

Megújuló energiák és épületek az energiaellátásban

A 13%-os megújuló terv az energiaigény kis része, de a növekedés egészét kiteszi

Az épületek energiaigénye az EU-ban ~40%,
Magyarországon >40%

Végeenergia-igény (takarékosság, *tanúsítás*)

$$F = Q_f + Q_h + E \approx Q$$

Primerenergia-igény (hatékonyság, energiamix)

$$G = Q g_Q$$

Földgáz kiváltás megújuló energiákkal

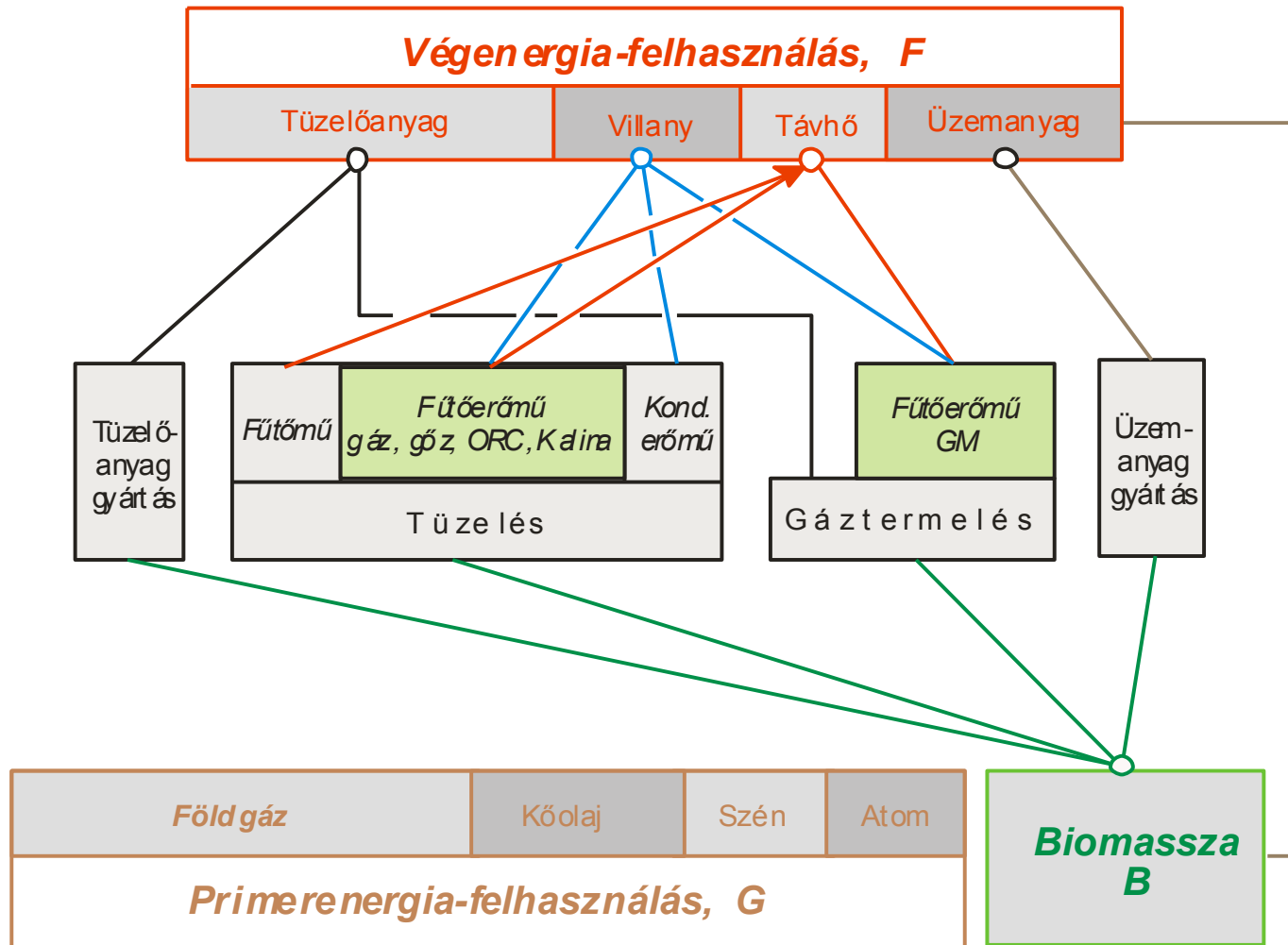
Energiamérleg

$$U \eta_U + (R \eta_G) = \underline{E} = G \eta_G$$

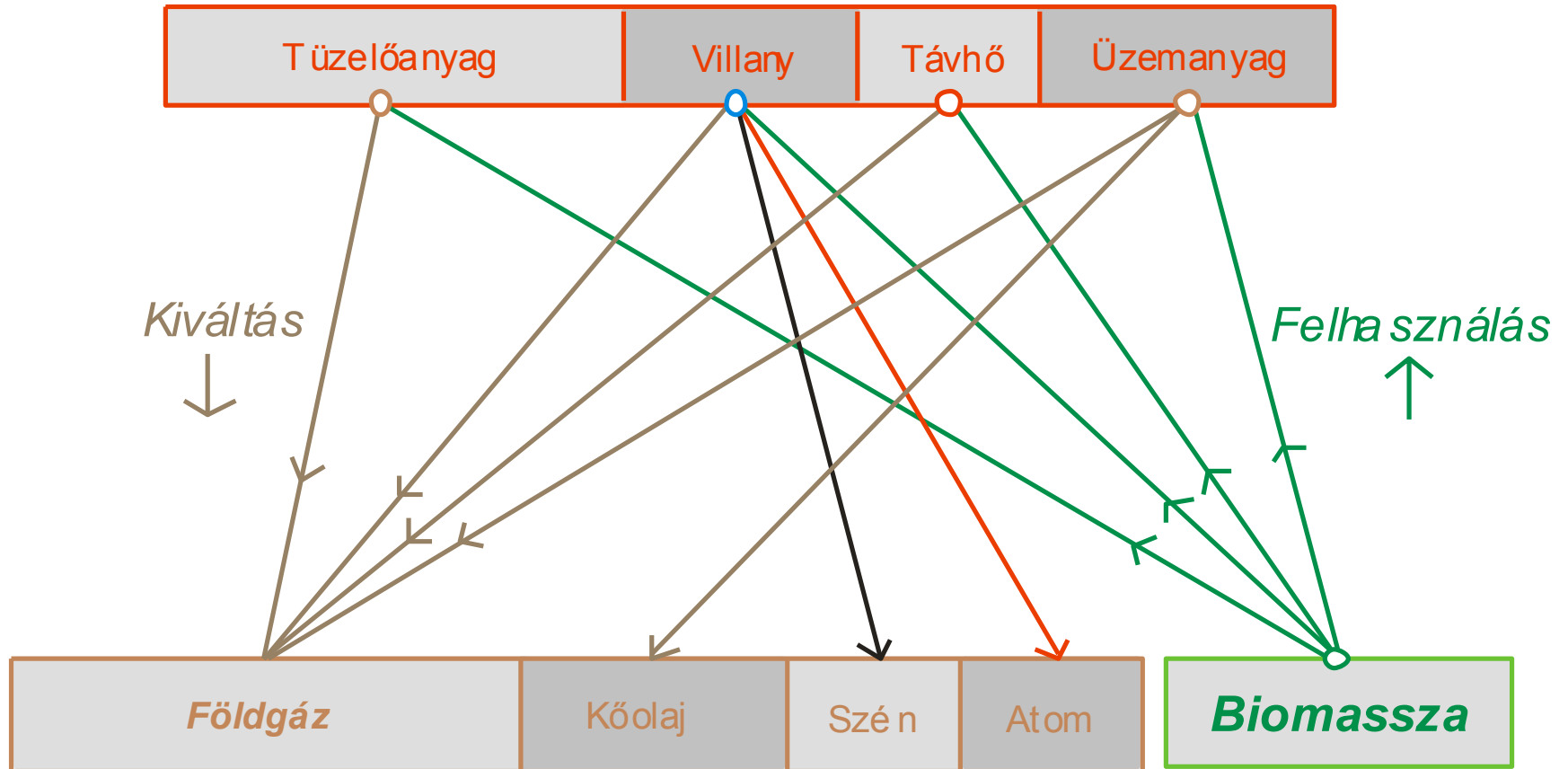
Fajlagos földgáz kiváltás ($R = 0$)

$$\gamma = \frac{G}{U} = \frac{\eta_U}{\eta_G}$$

Biomassza energetikai hasznosításának lehetőségei

Biomassza-felhasználás és a kimerülőenergia-kiváltás

Mit termelünk biomasszából: hőt vagy villamos energiát?

	Hatásfok biomassza esetén η_U	Hatásfok földgáz esetén η_G	Fajlagos földgáz- kiváltás $\gamma = \eta_U/\eta_G$ %
Hőellátás, EU	0,86	0,90	95,5
Kapcsolt energiatermelés			70-100
Villamos energia – EU irányelv – fa- és szalmaerőmű	0,33 0,24-0,25	0,525	63 46-48

Biomassza célszerű hasznosítása

Felhasználható biomassza, elsősorban

- melléktermékek (mezőg., erdészeti)
- Hulladékok

Közvetlenül villamos energiát ne!

Hőellátás

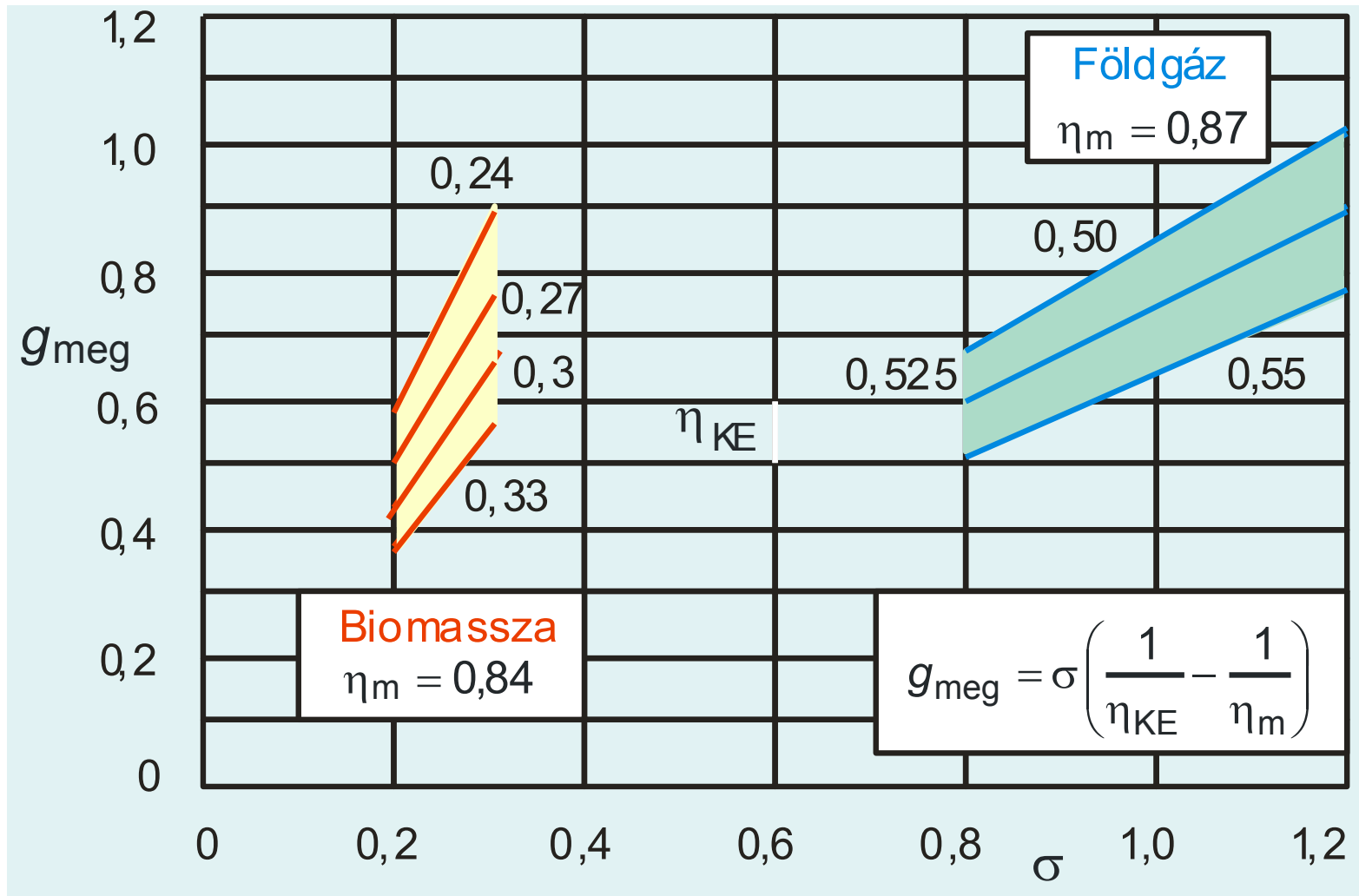
- egyedi fűtés: pelletkazán – drága tüzelő
- biomassza távfűtés – olcsó tüzelő
- távhő bázisán kapcsolt energiatermelés

Biogáztermelés: kevés, de egyértelmű

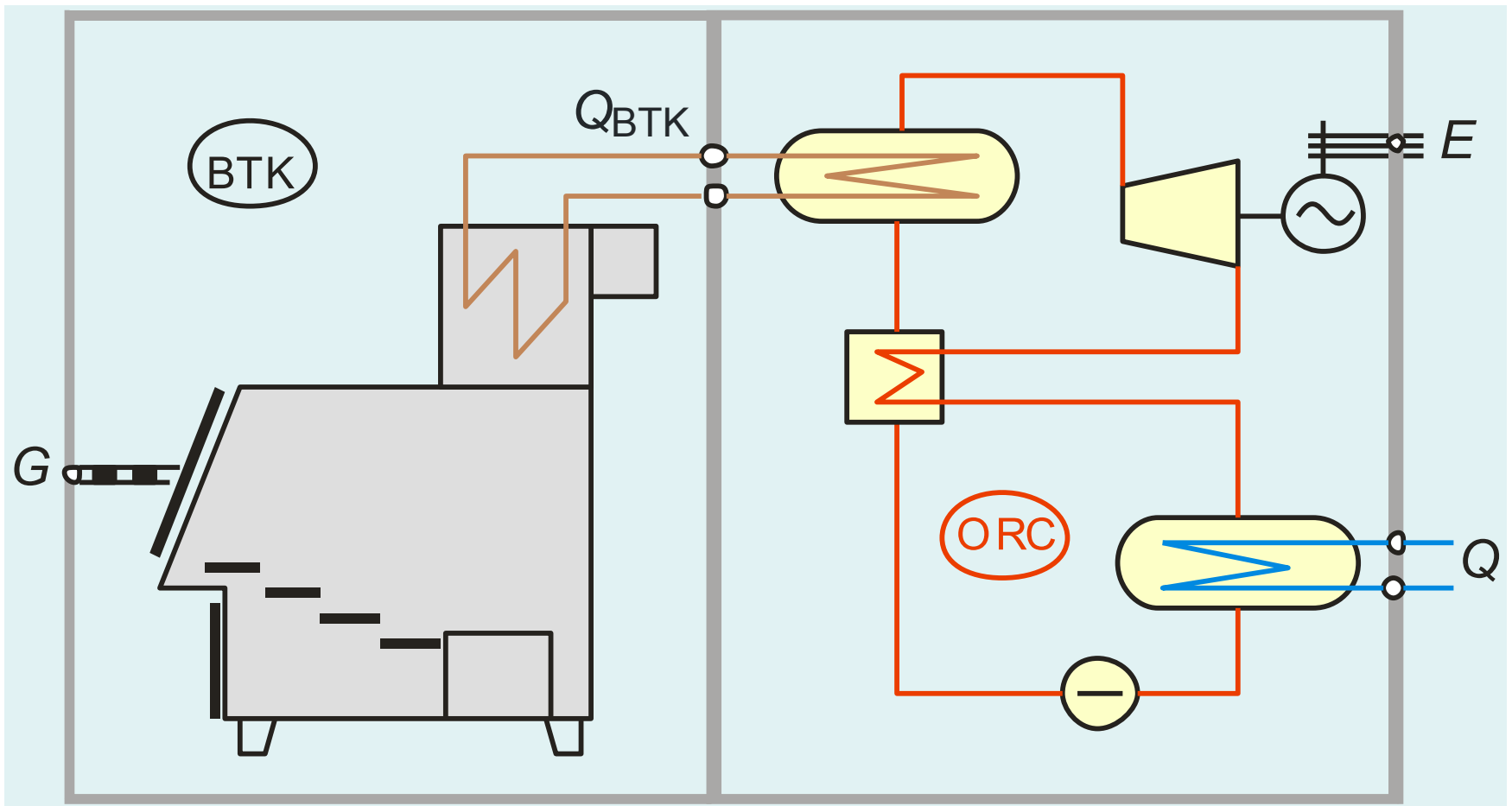
Kisteljesítményű biomassza fűtőerőmű-egységek jellemzői

	Mennyiségi hatásfok η_m	Kapcsolt energiaarány σ
Külső hevítésű motor, Stirling-motor	0,84	0,20
Vízgőz-fűtőerőmű, ellennyomású		0,24
Organic Rankine Cycle (ORC) blokk		0,27
Kalina-körfolyamatú fűtőerőmű		0,30

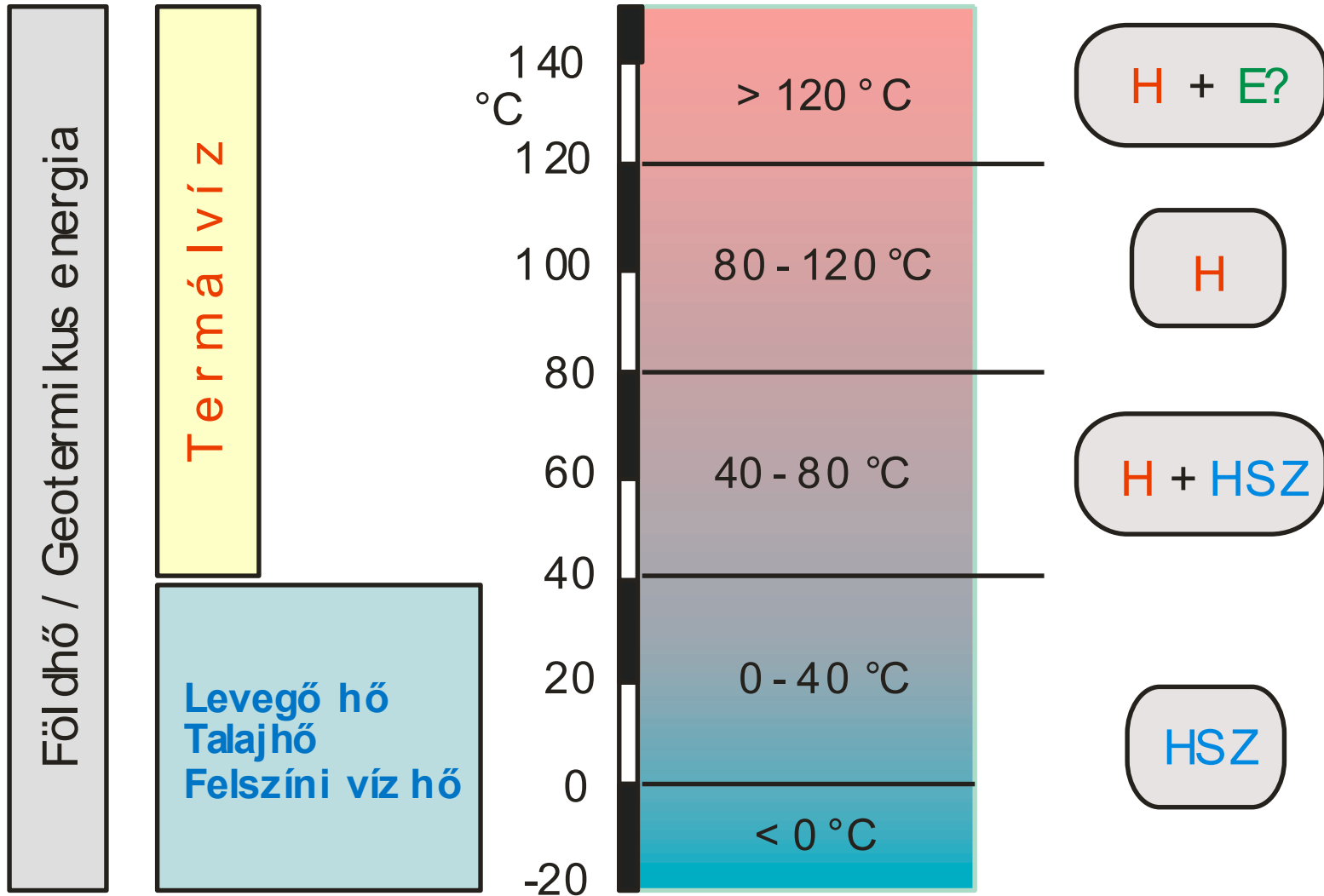
Földgáz és biomassza alapú kapcsolt hőtermelés

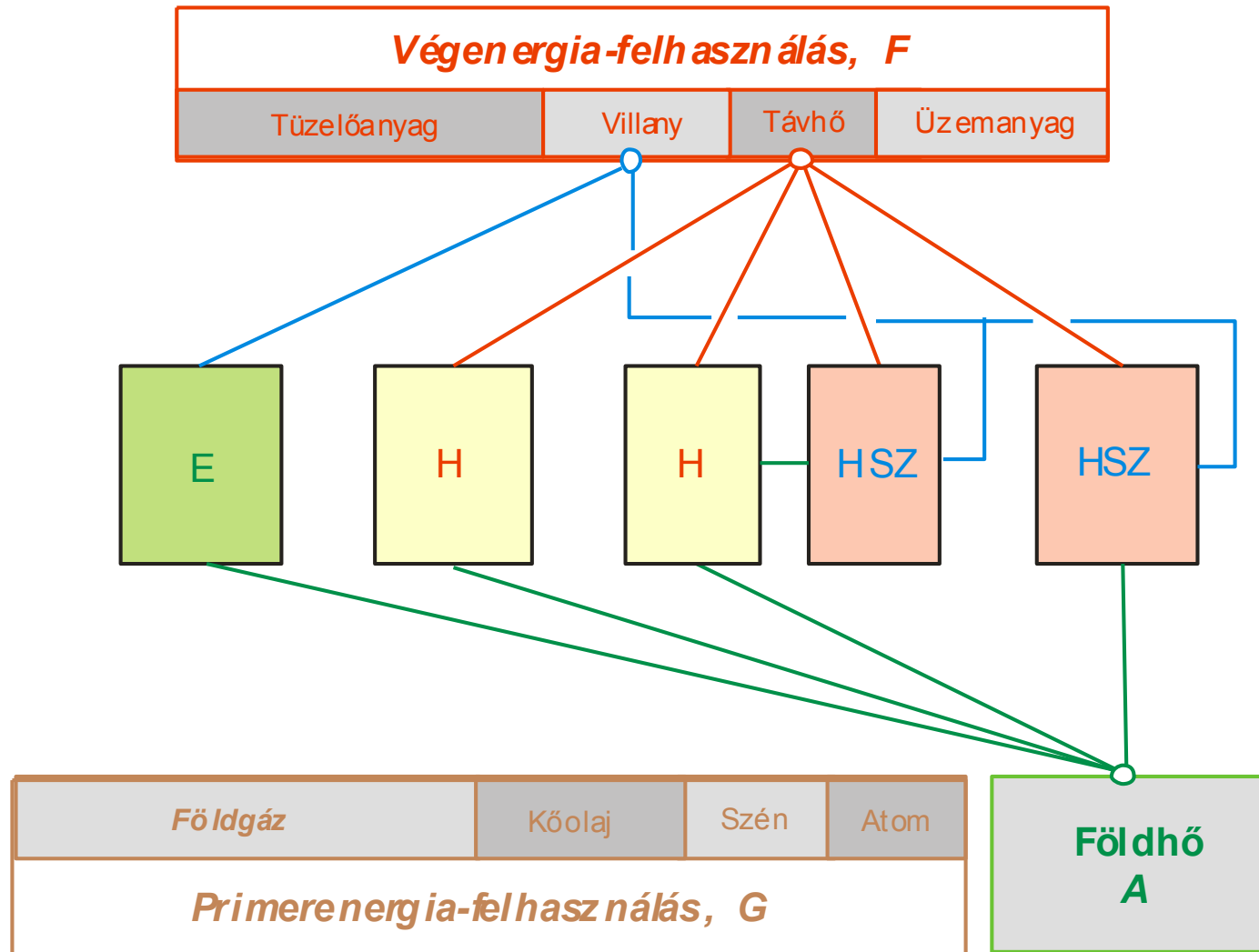
Biomassza termoolaj-kazán és ORC fűtőerőmű-egység

Geotermikus energia/földhő hőmérsékletszintjei

Földhő energetikai hasznosításának lehetőségei

Mit termelünk termálvízből: hőt vagy villamos energiát?

	Termálvíz hasznosítás hatásfoka η_A	Hatásfok földgáz esetén η_{fg}	Fajlagos földgáz- kiváltás $\gamma = \eta_A / \eta_{fg}$
Hőellátás	1	0,9	1,11
Villamos- energia- termelés	0,1	0,525	0,19

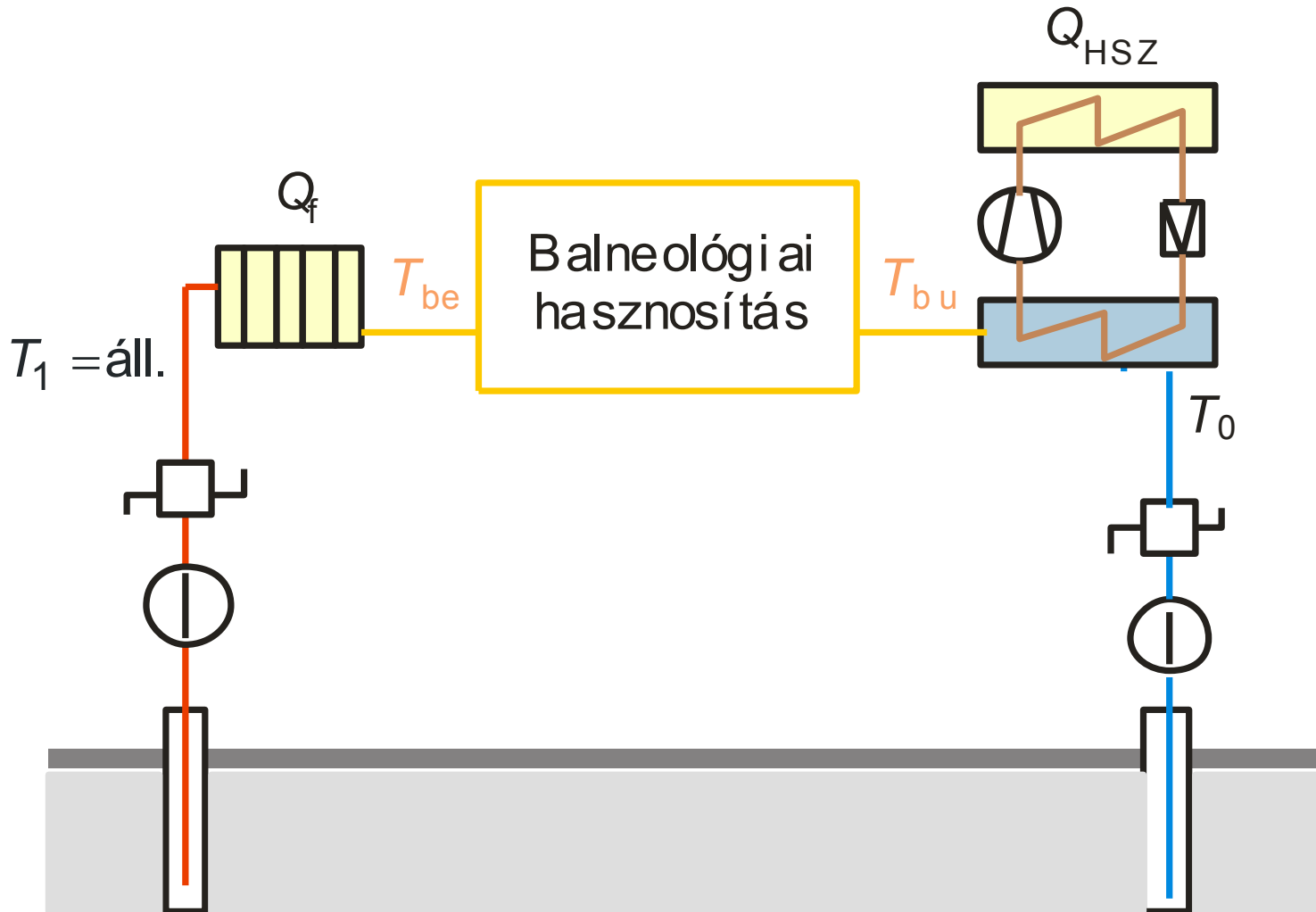
A földhő célszerű hasznosítása

Villamosenergia-termelést ne tervezzük
– ez még kutatási feladat

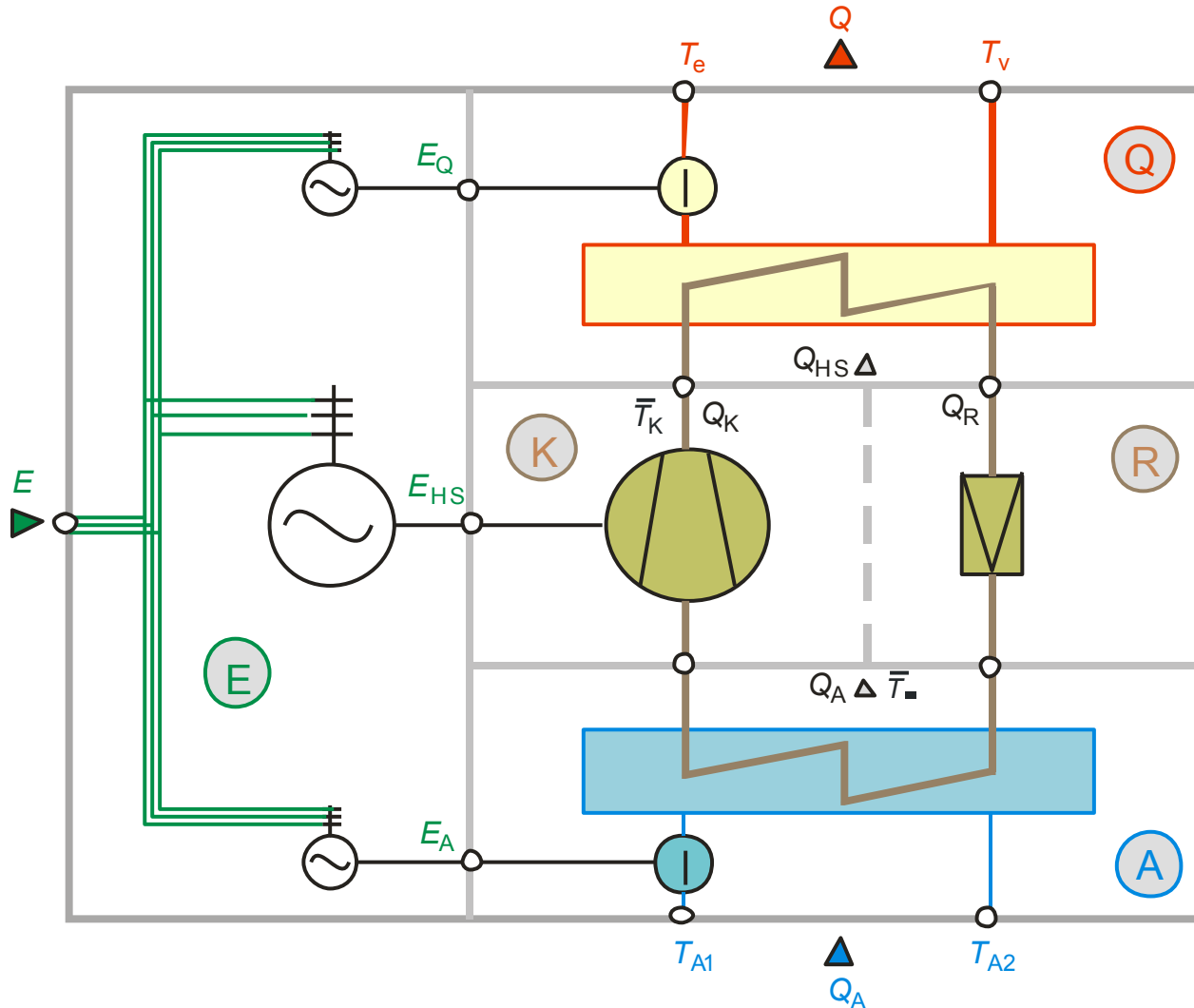
Két főirány:

- A termálvíz közvetlen hőhasznosítása – vitathatatlan a balneológiai és turisztikai szempontok elsőbbsége mellett
- A földhő (talaj, felszíni víz és levegő) hőszivattyúzása

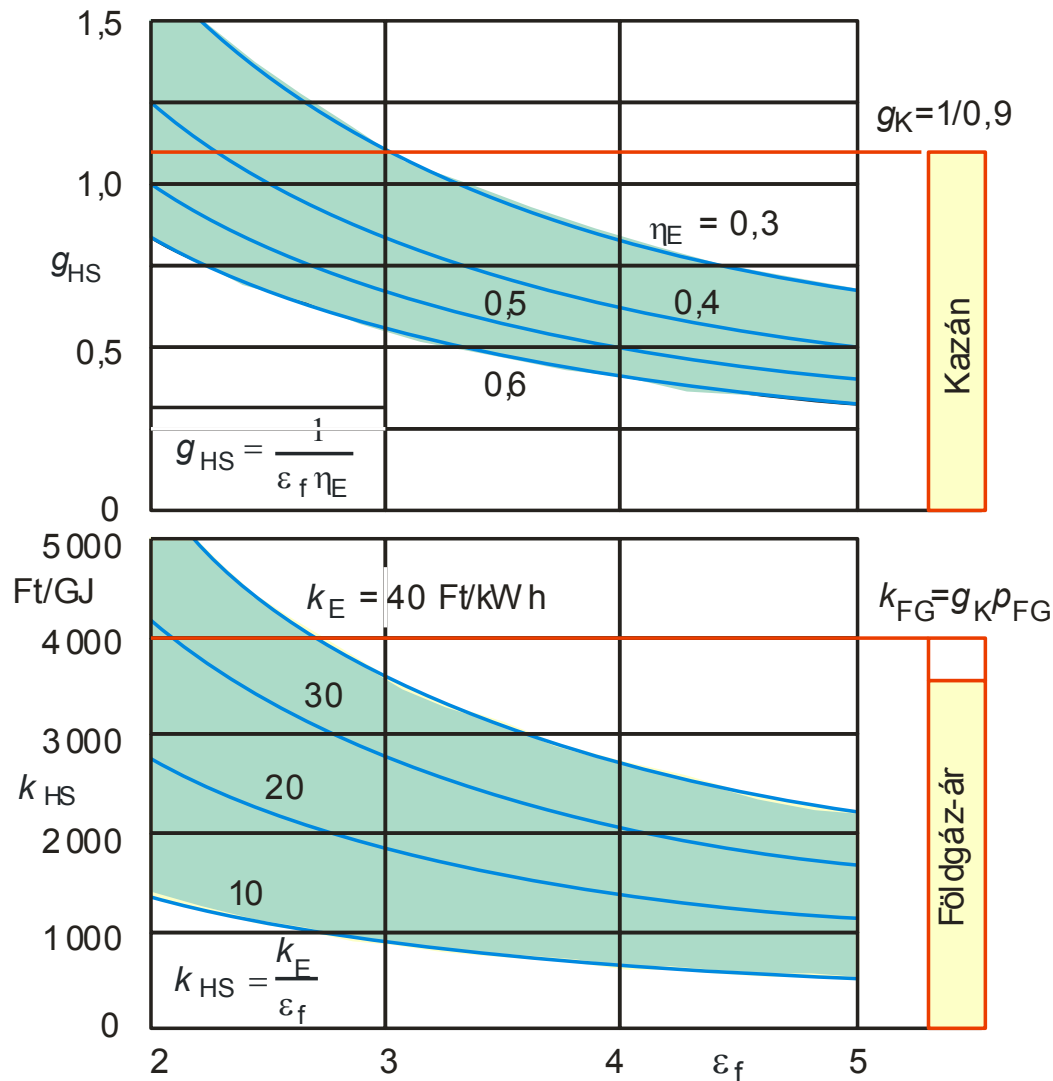
Termásvíz komplex, kaskád hasznosítása

A hőszivattyú rendszerstruktúrája

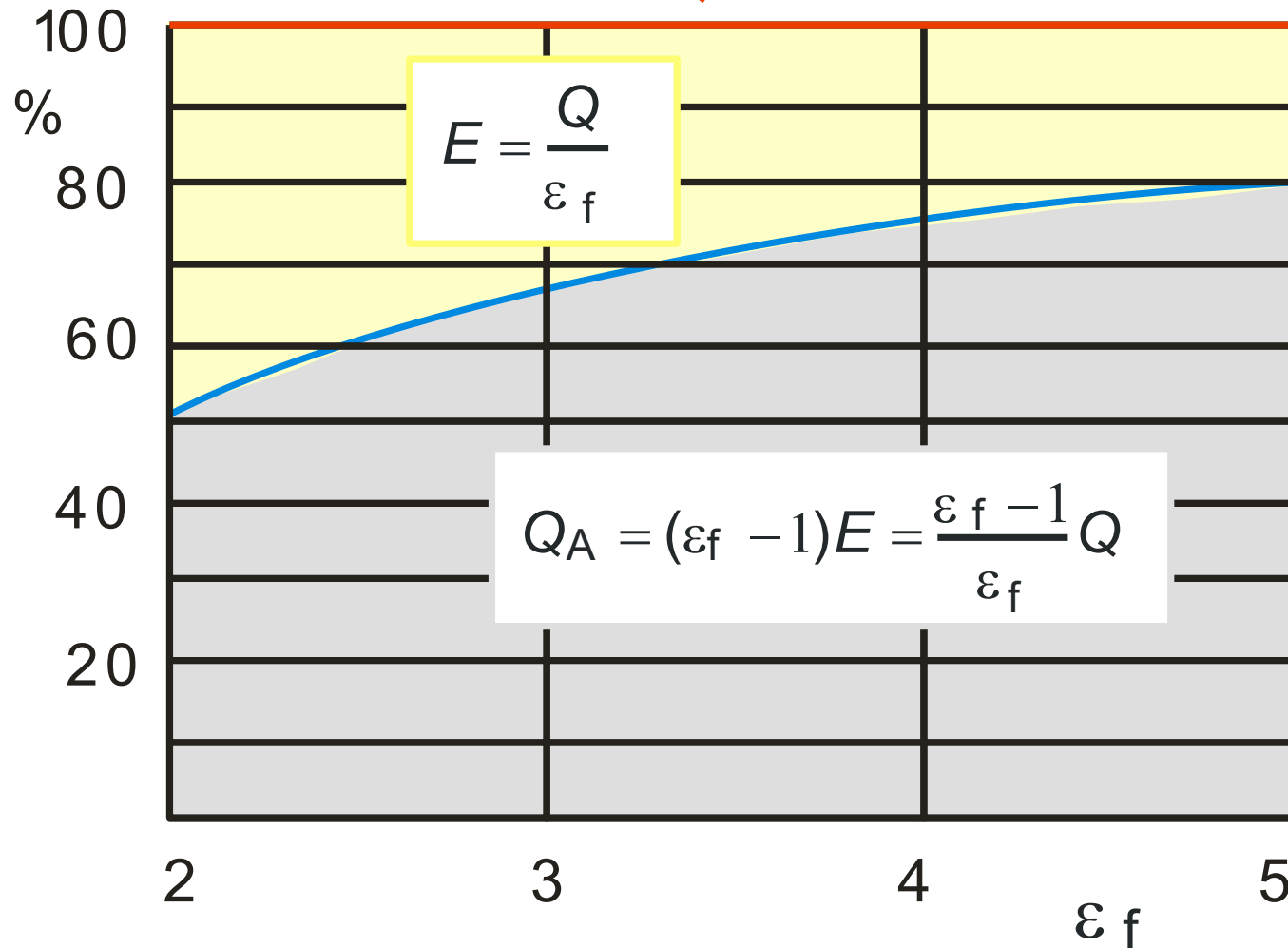

Hőszivattyúzás energia- és költségfelhasználása

Hőszivattyús hőtermelés földhő- és villamosenergia-felhasználása

$Q = \text{áll.}$

Napenergia-hasznosítás

- Részaránya jelenleg a legkisebb!
- Napkollektorok: használati melegvíz-termelés - felzárkozás
- Építészeti (passzív) hasznosítás: hőigények csökkenése
- Napelemek: autonóm villamosenergia-ellátás – kutatás-fejlesztés

Szélenergia-hasznosítás

Dinamikusan fejlődik (a tengerparton!)

Felülvizsgálat szükséges:

- hazai szélviszonyok - gazdaságosság
- hazai érdekek: gyártás, munkahely
- támogatás: ki kit támogasson?

Feltételek, pl. szivattyús tározós erőmű

Vízenergia-hasznosítás

Gyakran kihagyják – de nem szabadna kihagyni!

Bős-Nagymaros trauma, tervezési hibák:

- határfolyón oldalcsatornás erőmű – ez nem korrigálható
- csúcsrajáratás – javítható

Vízerőművek a Dunán, Tiszán stb.

Szivattyús tározós vízerőmű

Megújuló program: állami feladatok

Stratégiai vizsgálatok, irányok, stratégiai döntések

Gazdasági, társadalmi hatások

- munkahelyteremtés
- hazai gyártás (biomassza-fűtőmű/erőmű, HSZ)
- hazai vállalkozók helyzetbehozása
- vidékfejlesztés

Támogatás

- alapja az energiamegtakarítás
- érdekeltek a hőfogyasztók
- a létesítést kell támogatni

***Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!***

bukibt@t-online.hu